

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 ft. —
 Fél évre 3 ft. —
 Évnyelvre 1 ft. 50 kr.
 Előfizető lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.
 A lap szállítási részére s a nyilvántartó vonatkozó minőségi küldemények a szerkesztőnek küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

ÉS
HONTI HIRADÓ
 politikai, társadalmi, s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:
 Öt hasznos petit sor 5 kr
 Bátyeg minden beiktatásnál 30 kr
 Nyílt tér garmond sora 30 kr
 Hirdetéseket felvenni a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszköszülhetnek.
 Előfizetési pénsek, reclamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

B.-Gyarmat, 1876. júni 23.

Luka Gusztáv, megyénk egyik igen tisztelt bizottmányi tagjától, — legközelebb egy levelet vettünk, melyet lejjebb közölni kötelességünknek tartottak.

A levélben foglaltakat szívesen írjuk alá, s mi sem fogtuk fel másképen egy vidéki lap feladatát; azonban túl szigorú a kívánalom, melyben annak fennmaradásához a teljesen pártatlan álláspontot köti. Lapunk politikai lap, s ha az, és bizonyos politikai pártállást nem foglal el, úgy illuszióriássá lesz eziméhez. Tekintve azonban azt, hogy a politikai kérdéseknek bizonyos pártiszempontból való elbírálása, mintegy azok eredményének inkább tárgyilagos közlése más megyei érdekeknek nem involvál; azt hisszük, hogy egy szorongó vidéki lap pártállás mellett is megfelelhet igazán sokoldalú feladatának.

Lapunk mult számában kifejezést adtunk annak, hogy mi a szabadelvű kormánypartot tartjuk annak mely ruinált helyzetünkkel kisegíthet; o szerint az ő érdekeit továbbra is képviselni elhatároztuk. A fusio óta (mert o lapok azota szabadelvű irányban szerkesztettek) pártállásunkat megtámadni senkinek sem jutott eszébe: mi nagyon természetes, mert akkor majdnem egy párton voltunk mindnyájan. Legalább a hallgatag magatartás, s a határozott fellépési hiány azt tanúsítja, hogy most is egy párton vagyunk majdnem mindnyájan, mert mindnyájan ohajtjuk az önálló vámot és b a n k o t, legfeljebb azon különbséggel, hogy egyikünk azokat jelenleg keresztülvihetőknek hiszi, másikunk, miután jogfeladást nem talál a dologban, mint ez időszertint békés uton valószínűtlanokat, — jobb időkre halasztani kívánja.

De amit a kormány minden jó törekvése mellett el nem érhetett, azt nekünk társadalmi uton helyre hozni kötelességünk. S itt és ilyen esetekben következik a vidéki sajtó feladata.

Oda kell hatnunk, hogy most, midőn rég ohajtott kérdéseink megoldásában hajótörést szenvedtünk, alakítassanak védagolyotek, mint a negyvenes években.

A védegyetek eszméje közelebb az ország több részében életre kelt s azt mindenütt meleg érdekléssel üdvözölték. Így a budapesti országos nőképző egylet közelebb közgyűlést tartván, ennek egyik igen érdekes mozzanatát a védegyetek felett váltott eszmecsoro képezé. Az egylet elnöke, egy lelkes honleány az elnöki megnyitóbesszédben szóba hozta a csapást, mely nemzetünk anyagi érdekeit fenyegeti és azon eszmét pendíté meg, hogy a magyar nőknek kellene a hazai ügyet felkarolniok, a magyar nőknak kellene azon lenniök, hogy azon 131 milliót, mit Magyarország évenként fényűzési és piperezikkekért külföldre küld, a hazában maradjon, a hazai ipar javára. A közgyűlés folyamában, többen érdekes indokolás kíséretében — a tényűzés ellen keltek ki, erőteljes szavakban utaltak a nők honleányai hivatására — s határozott iedítványt tettek egy országos női védegyelet alakítása iránt. Az indítványt nagy tetszés követte; a közgyűlés, mely meglehetősen volt látogatva, felkarolván a megpendített eszméket, élénk vita fojldott, melynek eredménye az lett, hogy a közgyűlés a nők által alakítandó védegyelet eszméjét elfogadta s megbizta az elnököt: tegye magát érintkezésbe az összes hazai nőegyletekkel; ezek elnököt és két-két tagját öszre országos védegyeleti értekezletre hívja egybe, mely azután megfogja állapítani a további teendőket.

Nagyváradon hasonlóan élénk a mozgalom. Itt a védegyelet érdekeiben értekezlet tartatván, a jelen voltak egy következő tartalmu nyilatkozatot irtak: „Nyilatkozat. Mely szerint alulirtottak áthatva azon eszmétől hogy a haza jelen viszás vagyoni és pénz viszonyain csak a honi ipar és kereskedelem előmozdítása által lehet lendíteni, továbbá belátva azt, hogy míg a külföldi iparezikkek után, melyek a honba szállítatnak fizetendő vám és fogyasztási jövedék az országból minden visszatérítés reménye nélkül kifolyik addig a honi ipar és kereskedelem a külföldivel versenyezni képes nem lehet: ennél fogva, honpolgári

kötelesség által vezéreltetve, egymással szemben kötelezettséget vállalunk arra nézve, hogy az 1876. évi október hó 1-és napjától kezdve csupán honi gyártmányu kelméket s eszközöket használunk. — Önként értetik, hogy a jelenleg meglevő eszközök s ruházatok teljes elhasználtatásukig igénybe vehetők ugyan, azonban ezen hazafias irány megjelölésül egyelőre is kötelezettséget vállalunk magunkra, hogy a főtebb kitűzött határidő előtt lehetőleg honi kelméket s eszközöket használjunk. — Ezen kölesünös kötelezettség biztosításul honpolgári becsületszavunkat kötjük lo s kijelentjük, hogy ha bármely tagja ezen magyar egyesületnek az elvállalt kötelezettséget megszegné, az az egyesület tagjai közül kizáratik, mint olyan, ki, a haza javára lekötött szavát meg nem tartotta.”

Üdvözöljük o mozgalmakat, melyeknek ha ohajtott eredménye lesz. Magyarország legelőtöbbségű érdekeit fogják megoltalmazni.

A védegyelet eszméjével, társadalmi uton nagyon sokat lehet tenni, csak egy kis hazaszeretetet kell hozzá. Ezt pedig a magyartól elvitatni még ellenségo sem fogja.

Mit tehetünk tehát társadalmi uton?

Évenként kétszáz millió kiadás az, mit külföldi sör, cukor, szövetárak és ugynevezett nürnbergi apróságokra adunk ki.

Ennek nagy részét megkimélhetnök s hazai iparunkra fordíthatnök a következő eljárás által:

Először: ne igyék senki külföldi sört, elégedjék meg az elég jó hazaival vagy a világon legelső magyar borokkal.

Másodsor, gazdaszonyaink a cukrot hazai gyáraink s annak raktárából vegyék, ha mindjárt valamivel gyeugébb minőségű lenne is az.

Harmadsor: rendezzenek nőink egy szövet- és más hazai iparkialitást, hogy ez által megtudjuk, mink van a textil-ipar terén. hol és mily áron juthatunk azokhoz. Hazai gyármányainkat nem ismerjük s raktárait nem vagyunk képesek felfedezni. Pedig ópen a szövetipar a leglényegesebb kérdés, s hazánkban létezik az, habár közönyösségünk miatt elhanyagolt állapotban. Van Fiumeban selyemgyárunk, Pozsonyban, Gácsen és Losonezon a szepességi és szász vidékeken posztó- és szövetgyáraink; Apatiuban a világ legkitűnőbb kendere, a szepességnek kiváló lené terem s öntudatos akaratuinktól függ, hogy mind ezt értékesítsük és gyáriparunknak felénelését nagyban eszközölvén, millióinkat az országban beun maraszszuk.

Némelyek már korábban gondolkoztak egy állandó hazai iparkialitási bazárnak részvények utján való felállításáról, s nem tagadom, hogy ez lenne a legbiztosabb terjesztési mód; kivált ha vidéki városainkban is állíttatnak főktárak. De a mig o szép szándék valósulást nyerne, — eléguék s röguön kivihetőknek tartanám, ha a fővárosban s a vidék nagyobb városainak ipartermékeiből — különösen a szövetiparból — állandó mintakialitások rendeztetnének az árak és gyárhelyek, iparosok megjelölésével; hol megrendeléseit az illető mindenre megtehetné.

Végre negyedsor: a mi a nürnbergi árukat és apróságokat illeti, tölünk függ, hogy azokat nagyrészben nélkülözzük, tölünk és kormányunktól, hogy a műfaragások iskoláit megalapítsuk: használjuk a kitűnő herendi porcellánt s a szinte oly kitűnő pécsi fayanzeot, melyekkel asztalainkat teljes fényben ki lehet állítani.

Vas-iparunk, ötvös- gombkötő- szijgyártó- bőrs fa-kézműveink, hangszer- kocsi- papir- sat. gyáraink a kor színvonalán állanak. Pártoljuk ezeket s ne vegyük a külföldtől!

Ezek az utak és módok, melyeket követnünk kell, ha szeretjük hazánkat, s annak biztos jövőt akarunk alakítani.

Kövessük tehát és ne hagyjuk magunkat, mert aki magát elhagyja, elhagyja azt az isten is!

P. Szántou, 1876. jun. 20.

Tekintetes szerkesztő úr! Lapjának június 18-iki számának vezércikké bizonyos programszerűség mellett ezen lapnak a közel multban szabadabb mozgását védelmezi.

Mióta az „Ipoly“ megszűnt, a fennmaradott helyes felfogással magát a megyei vélemények nyilvánulási terének és nem pártkülönlönynek tekintette.

Tudta, hogy a közönség fillérei tartják föl és nem párt, — tudta, hogy a csekély körd vidéki lap olvasói körét pártisorompók által öszszeszerítani — a lap számára halál.

Senki sem veszi bárkinek, vagy bármely pártnak jogosultságot kétségo, akár a „szabadelvűség“ — „so wie es sein soll, und wie es sein muss“ dogmája vagy a vám és bank kérdés üdveitő tanai számára országos vagy megyei lapban cathedrát állítani és ez által a lehető legnagyobb számú prozelitákat csinálni.

De midőn egy lap a megye képét tükrözendő vissza, — mi a megyei lap elméletének az alapja — akkor nem szabad annak a fenntartó független közönség rovarása, egyes tanok és pártok organumává lenni.

Megunta a közönség a politikus szójátékokát — és ha valaki szabadelvűséget keres, azt többé nem egy párt könnyen forgatható köpenye alatt, hanem a hazafiaság és becsületesség soha nem változó keretein belül keresi.

Ennek igen is adott a néma hallgatás, a csend a vihar előtt a mult gyűlésben kifejezést, — de hogy ez a bizalom és megnyugvás kifolyása lett volna, — alig hiszem.

Világossabban és határozottabban mondtam ki a mozgási szabadság igényeit, mint azt részben szerkesztő úr a jelzett cikkben előadja, — csak hogy én ezt nem egy párt kereten belül, hanem egész általában a megyei lap kötelességének tartom.

Hiszem is, hogy ezen néhány sorom, mely párt kereteken kívül egyedül a vélemény szabadság a valódi szabadelvűség talpkövével védelmezi, helyet talál a „Nógrádi Lapok“ hasábjain, épen úgy mint az ellenkerő nézet, ha az nyilvánulnék.

Fogadja szerkesztő ur tiszteletem öszinte kifejezését mellyel maradok. Kész szolgálja, Luka Gusztáv.

B.-Gyarmat városának népesedési mozgalmála 1875-ben.

„A népjavában van a hon java.”

I.

Mire születik vagy mire nem születik valamely gyermek, azt senki sem tudja előre megjövendelni; de annyi bizonyosnak látszik, hogy egyik sem születik a végre, hogy minél előbb ismét meghaljon, sőt csak is az látszik természetesen, ha sokáig él és hosszúra nyult élete minél jobban felett meg a nagy feladatok szép sorának, melyeket részint a természet rendelt, részint a társadalom kitűzött minden egyes élőnek élete céljául. Részesülni a földi élet javaiban, részestülni világos öntudattal, s háláérzetből az élet javai és áldásainak sokszorozására törekedni, ez volna az élet földadata: de ki nem látja, hogy a kora halál minden az öntudatos részestülést a föld s társadalom javai és áldásaiban, mind pedig és méginkább az öntudatos és erőteljes hozzájárulást o javak és áldások szaporításához merőben megküsitja.

Megdöbbsentő tényeket hoz o tekintetben világosságra a halálozási esetek statistikája, s a kinek kebelében a küzjó iránti érzék, a haza — és emberszeretet bármí kis szikrája él, az nem fogja sajnálni fáradságát, hogy a nemzeti hanyatlás ellen gátul szolgáljon, egyszerűen az által, hogy a hanyatlást mindenki által megérthető, minden koblet megdöbbsentő s o megdöbbsentő által olyan köröknek is tudomásra, melyek eddig ilyen statistikának még létezéséről sem tudtak semmit.

Ma, midőn a ki embernek születik, másképen mint emberektől nem születetik, s midőn nemcsak erkölcsileg, nemcsak jogilag tesznek különbséget törvényes és törvénytelen születés közt, hanem orvosilag és neveléstanilag is; ma midőn ujra kezd örvényro jutni annak elismorése, hogy az egyes embori nem méltóságát semmi sem emeli inkább, mint azon erkölcsi elvnek szigorú követése, mely a nem ösztönnek a rendes és törvényes házasságon kívül való minden kielégítést magasabb embori bivatásunk ellen elkövetett bűnnek vallja: ma a népesedési mozgalom statistikája sem indulhat ki logikailag helyesen másból, mint a születés alapföltételének, a házasságoznak számbavételéből.

A helybeli vallás felokozottak annyakönyveiből szerzett adatok összeállítására szerint B-Gyarmaton 1875-ös évi 97 házasság kötött; ezek közt volt: 35 kath, 38 ágostai, 12 vegyes és 21 izraelita. A város lakosságát 7000-re véve, ennek 28% költött házasságot, mely csekély szám igen szomorító; az általános statisztikai adatok után, ugyanis a népességnek 6%-át képezik az évenkénti társulandók.

Már pedig B-Gyarmat lakosságának 6%-a 420 egyén, kik közt a nemet fele részben véve évenként 210 házasság köthető volna; a tavali év tehát 112 házasságkötéssel csökkentés mutat.

A házasságkötések minél nagyobb száma egy tény, mint a község ép életének elengedhetlen feltétele, mint a maradó élet biztosítéka. Minden egyes élőknek meg kell halnia, de oly nemzetség, mely okosan intéri életét, csaknem örök időre biztosíthatja fennmaradását, nem ugyan hitbizományok által, melyek a névnek anyagfennmaradását tűzik ki célul, hanem magas erkölcsi intézmények által, melyek különösen a házasságok kötésére, mint a születések törvényes forrására, és a gyermekek észszerűn intézendő szeretetteljes ugyan, de egyszersmind szigorún igazságos nevelésére vonatkoznak. Hogy városunkban a házasságkötések fenti száma az általános számtól oly messzire elmaradt, kell valamiképpen és pedig igen fontos életbevágó oknak lenni. Tekintünk csak egy kissé tüzetesebben a társadalmat alkotó különféle rétegeket s keressük ezekben az egyént: itt mindenekelőtt azon roppant külömbögre fogunk bukkanni, hogy még a statisztika általánosítása, még az átlag — a közepszámok alkalmazása mellett is legalább két osztályzatot kell megkülönböztetnünk. Olyat, mely a szóban lévő társadalmi intézmények addig nem bódol, míg megelhetése valamennyire biztosítva nincs, s ismét olyat, mely nem abszolút megházasodást, hanem a kívül való összekelést is nézi.

Nem csatlakozhatunk azon föltevéshez, hogy az első osztályzatban, melynek egyeseiben az emberi méltóság magasabb kifejlődéséért, hogy ebben megelhetés ne volna csak másodrendű tényező a házasságra való elhatározásban, hogy itt a házasságok számára is „az egyesek befolyását: ne gyakorolhatuák.”

Eltökintve attól, hogy a házasságok az egyéni érzelmeiktől függnek városunkban a házasságok eme törpe számát talán más, általános tények fogják megmagyarázni. Az évenként kötött házasságok száma mondják — a gabonárral van kapcsolatban s apad az árak emelkedésével, növekszik esőkezesükkel! Igaz, ez tény, még pedig oly tény, melyet a statisztika derített ki, de egyszersmind azt is kiderítette hogy Magyarországon éppen ellenkező viszony létezik a gabonárral és házasságok száma között, mint például más iparosabb államban. Valószínűleg irányulnak minálunk a házasságkötések a nagy tömeg átlagos keresetéhez, úgy hogy ezen társadalmi és vallási intézményre az éllelmi szeretek árszáma munkabérének állapotát nemcsak befolyást gyakorolnak, hanem teljesen uralkodnak rajta. A mint ez az úgy el van mondva, talán nem is kételkedik senki sem az állítás igaz voltán; ha pedig az egyes szavakat mérlegeltem, correct fogalmazásának jól átgondolt mondatnak kell tartanom, mert a házasságok számát csakugyan az említett befolyások szabályozzák ezek csakugyan a nép nagy tömege keresetéhez irányulnak.

Cselszerűnek találtam volna kimutatni hogy ama 98 házassági kötés minő koru és állásu egyének közt

léteált, ilya összeállításnak azonban az adatok hiánya miatt el kellett maradnia; pedig ki ne látta volna annak fontosságát? A házasság nem jól felel meg hivatásának, ha korán, és nem jól ha későn kötöttek; nem természetesen ha a vőlegényt és a menyasszonyt nagy korkülség választja el egymástól; de még a műveltségi fokok nagy távolsága egymástól sem szolgál a házasság élet megnyugvására. A közeli rokonok egybökölése az új nemzedék elkorcsulását szokta okozni; ellenben idegen vértök frigyessülése szerencsés véralakú ivadékok remélhet. Az egyféle vallásnak házi nyugalma szintén több alappal bír mint a kétféle vallásnaké, nem azért, mintha a kétféle vallás tételen ellenséges indulatot sugallának a házasságok egymás iránt, hanem azért, mert gyakran visszafelé történik a vallás tanával. A házasság egyik jó előjelének tekinthetjük városunkban történt 12 vegyes házasság kötését, már csak azért is, mert a mint az emberiséget ismerjük, vér és vallás többnyire együtt járnak, s valamint az idegen vértök frigyessülése a legtöbb esetben szerencsés véralakú ivadékok remélhet, hasonló oknál fogva ilyen fog remélhető a kétféle vallásnak frigyessülése is.

A népesedési mozgalom második s harmadik sorozatáról, mely a születéseket és halálozásokat tartja szem előtt, közelebb.

Tomosko Nándor.

A jogügyi bizottság f. hó 9-ki ülésében befejezte az uszora korlátozásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A törvényjavaslat 10. §-ánál hosszabb vita után megállapította a bizottság a jelen törvény visszaható erejét még le nem járt kamatokra, jogérvényes ítélet s bírói egyeseg esetének kivételével, de fájdalom ezen törvényjavaslat tárgyalását a szabadlevél párt a június 11-ki értekezleten csak az ősi ülés szakra halasztotta el, pedig ennek mielőbb törvényvé váltta egyik legfőbb kívánságok közé tartozott.

A nógrádmegyei ág. ov. esperességi közgyűlés f. hó 22-én tartott meg B-Gyarmaton Veres Pál kir. tanácsos és Wladár János főesperes urak ikerelőnöklété alatt. A közgyűlést istentisztelet előzte meg, mely alkalommal Sztolár J. eschbrezói lelkész sikerült beszédet tartott. A közgyűlés tárgyát a szokásos jelentések, egyesek és községek folyamodványai képezték, melyek elsorolása alig érdekelte az olvasó közönséget, míg azoknak higgadt, méltányos s igazsággal párosult elbírálása dícséretre válik a nógrádi esperességek, mely a felforgó kérdésekben önállóan cselekednek, s minél gyerebben egedi magát a „tokiutak által vezéreltetni. A papság nagy része — kivált a felső nógrádiak közül — nem vett részt a közgyűlésben, mi megrovást érdemlő közönyre mutat egyesek részéről. Az esperesség a felekezeti iskola ügyre több figyelmet kezd fordítani. A 7 körök jelentősen foglalt adatok örvendtes haladásra mutatnak, melyek közül Wladár Miksa szirákai lelkész érdemel dícséretes elismerést, ki ez adatokat kerületre nézve vas szorgalommal összegyűjtötte. A közgyűlést a déli órák szakították meg, mikor Veres Pál a jelenlevőket a Balassa fogadóban tartandó közebédre hívta meg, mely kedvesség miatt fél háromig tartott. Több sikerült toszat emelte a jó hangulatot. — Délután 3 órakor, az esperességi gyűlés folytatását meg-

előzőleg a gyűlést vezető közgyűlés tartatott meg Bartholomeusz Gyula főesperes ur előnöklété alatt, melyen örvendtes tudomásul vétetett, hogy ez évben 48 frttal több gyűjtetett össze, mint a múlt évben, a mennyiben a múlt év 183 frt 77 krt, ez év 233 frt 94 krt jövedelmezett. Az elnök, ki egyszersmind a jótékony adakozások gyűjtője, dícséretet érdemel fáradságáért. Ez összegből a halgató-tarjani prot egyháznak 40, a szécsényiek 20 forint adományoztatott.

Fővárosi levelek.

III.

A vidék új híreket vár a fővárosi levelezőtől, s a fővárosi levelező azon zavart helyzetben van, hogy új dolgokkal jelenleg nem szolgálhat, ha csak a keleti kérdések megoldása feletti pro et contra féle elmékedésekről vagy a siri esendőben lévő Sándor utcai ország házbau lefolyt újabb political harcokról nem akar valamit írni, hagyjuk azt azonban eszenesen nyugodni, hanem inkább tisztoshoz képest foglalkozzunk a fővárosi élet mozgalmaival.

A fővárosi ember kiene csak kis szabadulási ideje van, ha csak néhány órára is, siet oda, hol friss tiszta levegőt szívhát, jó vizet íbat, egy szóval szorakozhat.

Igazán nem is tudnám mit csinálnának itten a fővárosban nyáron át, ha nem volna városdó, zugliget és pompás Margit sziget, melyek közt az utolsó leglátogatottabb nyári helyisége a fővárosnak, ennek saját osztálya van, mely ügyvédek, hivatalnokok, biratokosok, pénzes omberek és ezek családjából alakul.

Maga a furdó évről évre emelkedik, s már is minden oly tündéres fényben ragyog hogy a vizár rombolásának semmi nyoma sem látszik: s az a sok megszámlálhatatlan róza kokor oly kedves illattal töltik el a léget, hogy a világ bármely furdójével kiállja a versenyt.

Másként van azonban a városliget, mert ez vasárnaponként annyira túltöltött, hogy helyet is alig lehet kapni, s boldog az a nyárs polgár a ki vasárnap délután családjával a „bimbo-háznál vagy Klemensnél elkölthet egy rántott esikét s egy liter sörrel le öblítheti azt, mit a hat nap alatt elkellett nyelni.

Hogy most midőn mindenki a szabadba vágyik, a színház közönsége mindinkább gyérül, azt nem lehet csodálni, s e miatt a nemzeti színházat is két óra becsukták, hogy a színész urak a vidéken nem annyira művészi, mint pénzszerzési kéjutazásokat rendezhessenek r. l.

A közönség köréből.

Marczal június 16.

T. Sz. ur! Megbocsát, hogy becsos lapját jelen sorainkkal igénybe vesszük, de elodázhatlan köteletségnek tartjuk, hogy köztudomásúvá tegyük és nyilvánosságra hozzuk, azon eseményeket, melyeket egy csoport körjegyzője Csikán János egy a községek mint egyesek anyagi és szellemi hátrányára elkövet. Ugyan ezen lap hasábjain már szellőztetve volt, miszerint a marczi előljáróság, melynek Csikán János is tagja, mint körjegyző, a panaszos illetve peres fe-

TÁRCZA.

A golya.

LEIRÁS.

Farkas Géza által.

Verőfényes tavaszi napon az alföld egyik helységében vídám gyermek sereg csoportokba gyűlve ünneplőden üzi játékaikat.

A játék hevében föl-föl tekint időnként némelyik az ég szirjára, — mintha mondani látszanék, hogy az a fénylő tűzgolyó kissé mértékteltesebben mosolyogjon onnan felül le rájuk.

Es ime a láthatáron egy fekete pont, — mely ropulva felé közeledni látszik, — vonja magára figyelmét. A gyakorlottabbnak alig van pillanatra szüksége, hogy a közeledő megismerhesse.

— Csak hogy meglátta!
Feledve a melet, játékokat és társait, — a dícsőség érzetében, hogy a közeledő ő vette legelső észre, — pillanatilag sem nyugszik, s örömtől sugárzó arccal — torok szakadtából elkiáltja magát „a golya!”

Társai a szótól mint vazás ütéstől megbűvölve, játékkukkal szinte felbagnyulnak, s szemüket szertejártatják a kéklő semmiségben, hogy „a golyát megláthasák. S mikor aztán többen észrovettek, vagy legalább észre venni vélték, immár azon versenyeznek: ki kezdje az üdvözlő dalt?

„Szállj le golya!”
„Szállj le golya!”
„Kis barátod itt maraszt!”
„Mert elbóztat a tavaszt!”
„Szállj le golya!”
„Veres lábú golya!”

— Hogy aztán a többiek is újból és újból egy-együtt ismételjék.

„Szállj le golya!”
„Veres lábú golya!”

A golya — végre — mert hisz a közeledő pont csakugyan a nevezett madár, egészen közelbe repül,

s ő is mintegy üdvözölve régi kis ösmerőseit — nagy átmerőjű köröket ír le a gyermek csoport felett, s ekkép befejezven első üdvözlését, szárnyának hosszú evezésével eltűnik a láthatárról.

— És a gyermekek újra kezdhetik megszokott játékaikat. —

Valjon mi lehet ama jövővény megjelenésében, a mi mindnyájuk figyelmét osztatlanul lekötö? — a a mit élénk emlékezetükben tartva, a játék után szülőiknek legelső hír-képen sietnek elmondani?

— A golya — kedves vándor madaraink egyike, melyektől ősszel bánatos búcsút veszünk, hogy tavasszal, a ki még életben lesz, új örömmel üdvözölhesse, mint a kikelet hirdetőjét!

Nem esoda hogy rövid tartózkodása nálunk, és felünő külsője, közérleklődést szül.

Nagysága házi szárnyasainkét — még a pulykát is jóval fölül mulja, — különösen hosszú vékony lábai miatt. Testtörzséből nyulánk vékony nyaka emelkedik ki. Feje testéhez képest kicsiny: hanem annál nagyobb hosszán kinyúló hegyes esőre mint szintén a lábaké, veres, — mint a gyermek kezecskéi, mikor a téli szél jól kifújta. — Ugy látszik, golyának esőre magának sem a legkellemesebb teher, mely ellentétben a szarvasok égnek meredő szarvival — úgy odanőtt a bogyére, mint a vándor legény hátára a — tarisznya.

S ez az a mi golyánknak komoly, — hogy ne mondjam komor tekiutet ad . . .

Természet tudósok a gázlok rendjébe sorozzák, habár eltökintve a gémekekkel való rokonságát, — a ragadozók között is méltó helyet foglalna.

Társadalmi élete hasonlít az emberéhez, perszo csak azon határig, a melyben egyáltalában ember és állat között hasonlóság létezhetik: s talán ez nem kis mértben lendítője azon rokonszenvennek, melyet golyánknak maga iránt mindenki részéről ébroszt, s melynek fen- tebb oly szép tanujelét láttuk.

A golyák nemzetsége időnként csapatokba gyűlik, de csak hamar mint a ki a szénáját jó rendbe hozta, el is oszlik.

Him és jérece egyaránt osztozik élete párjával, — jobban, — annak kíséretében az élet gondjainak köny-

nyítésén: s bár mind ketteje csak maga számára keresi a táplálékot — ez annyiban előnyükre válik, hogy nincs meg azon aránytalanság lehetősége köztük: egyik mindent, másik semmit! Es az egyik verjétekes szerzeményét, más ledérül el nem issza! „Kiki magának!”

Nem sok embert ösmerek, ki századunk ez eszméjét fogantatosítani is tudná, a ki — wásnak jogaiba minduntalan ne ártán magát, s a hol osztalék kínálkozik, ott magát illetékesnek fölne tolná! Pedig a golyák már évszázadok — nemők keletkezése óta — oly életelvnek hódolnak.

De még ritkább az, ki ily életelvnek hódolva — társával oly békén tudna élni!

Mennyire ragaszkodó egyik golya a másikához — mily szerény, de megelégedésükben irigylendő család élet élnek, — arról alföldi testvéreink sokat sokat tudnak beszélni.

Kora kikeletkor, a még alacsony vetés között, vagy nyáron a réten és legelőkön különösen nedves helyek közelében: a hol a meddig a szem ellát — nincs egy árva pont — mellyen megnyugvást találna, — s ime egy pár golya földnek szegzett esőrével lépeget komolyan fel és alá, s ilyenkor alig van, mi őket megzavarná.

Az embert igen közelbe várja be, mintha tudná, hogy bántani úgy se fogja.

A vasutakon végig robogó vonatokkal meg épen jó barátságban szokott lenni.

Szereti a „haladást.” Tan rokonairól hirt halálók talán üzenetet küld általunk meszo országokba — régen látott barátjának? . . .

— Három négy lépésnyire foglal állást — s figyelmesen előrenyújtott esőrével várja végig mig mig a vonat elrobog. Ugy áll ottan elmorúlva mint egy tudós — a haladás gyorsaságát mérlegeli.

A komolyság ösmertes tulajdona — mint számáré a makacsság. — Ezért golyánknak már a régioknél kiváló tisztelet tárgyát képező.

(Végo köv.)

lektől 2 frt 20 kr. eljárás díjt követelnek és vesznek, vajon mily alapon és mi joggal?

Az 1871. évi XVIII. t. c. 65 § a értelmében a képviselőtestületnek igou van szabályrendeletet alkotni, mely szabályrendelet azonosan ugyanezen a fenti törvény 29 § a értelménél fogva, a törvényes törvényhatóság hatályban levő szabályrendeleteivel nem ellenkezhetik. S itt mit tett Csikány? szabályrendeletet teremtett, melyben tetszés szerinti fizetést állapít meg magának, többek között ha a községek lakosai közül panaszszal járul az előjárás elé, ezt magán ügynek tekinti s a felektől 2 frt. 20 kr. ítéleti díjt vesz, mely összeg közte s bíró társai között osztatik szét; jöllehet a körjegyzőnek utasításul adatik, hogy magán ügyben köteles a felelőknek természetesen díjtalanul lekiismeretes tanácsot szolgáltatni; egyébként ettől eltekintve, a községi bíróság azért van megalkotva, hogy a községben előforduló peres ügyekben ítéletet hozzon. Hogy ily visszaélések és zsarolások meg szűnősenek, már ez ügyben a törvényhatóság-hoz jelentés tétetett, de sajnos mindeddig eredmény nélkül. Az emberi gőg eszelen bizalmától elkapatva, nagyra vágó törpeséggel rontja le a törvény iránti tisztelget, egyesek becsületét. Nem rég történt hogy egyik marezali lakos a ki a vadászati jogná bérletje és haszon élvezője, esetleg találkozik Csikány János körjegyzővel, vállán fegyverrel, s mivel a vadászati törvények értelmében joga nem volt de nincs is fegyvert bordan; megszólítja őt az említett lakos, mely megszólításra bárki is annál inkább a vadászati bérletjének joga van. Ezen törvényesül megszólítás következtében emberi méltóságát, becsületét milyen bealázó becstelenséggel kifejezésünkkel illette őt, sőt önbatalmaskodást követett el mielő az illetőre fegyvert fogta.

Ha már az állam közege az előjáró ugy tiszteli a törvényt, mit várunk az alattvalóktól, a köznéptől? Ha jó kedve kerelkedik, a község lakosait megis közteteli, elcsukítja, a tanácskozási helyéről elűzi vagy maga rugdalja ki; a mint jön.

Ily eset adta elő magát Húgyag községében hol a község előjárójának választási eljárása ellen néhány lakos kikelt volna, a hivatali méltóságát lealázva, panduri mütétet vitt véghez, nyakon csipre az illetőket, a lakházból kidobálta. Midő az elkövetett sérelem ellen föl szólaltak volna, jogaikat védelmezendő, pandurok által akarta őket bekísértetni, melynek azoaban az lett a vége, hogy az illetőket 10-10 frtnyi pénzbírságban s így összesen négyet 40 frtban marasztalt el s azt irtalmon nélkül végre is hajtatta.

Ehhez majdnem hasonló eset adta elő magát Csitár községében is, hol amint értesítve vagyunk, a község bírása sem volt jelen, barbári mütétet folytatandó, egy jó hírű lakost megkötötzetett és elzáratt. Valószínűsége, melyet nyilván hirdet, a közháborodást kelti föl a köz nép életében. Avagy az elnyomorodott szegény nép mért fizeti jégyzőjét? Talán az idézősek bejegyzéséért? Vagy midő az egyik községbe 2 hó alatt csak egyszer jelen meg? Akkor is megizeti hivatalos eljárását.

Mondhatni Csikány János tisztelmei páratlanok; botrányt botrányra tetéz. Illustrálásul ennek szolgáljon az alábbi eset is. Gaál csitári lakos s törvénybíró egy negyed urbéri telket vett meg, az adásvévesi szerződés elkészítését s ebből kifolyólag az átíratást Cs. J. körjegyzőre bízván, ki is azt 12 frt. egy akó bor s több rendű fuvarért el is vállalta. S mi történik?

Az iratotkat elsem készítette s így természetesen be sem terjesztette, az eladott birtok tehát birtok eladónak nevére 2 évig állott. Ezen idő alatt az előbbeni tulajdonos egyik hitelezője kikötötte azt, hogy a birtok még nevére áll, s 300 frtolt kebelezetett rá s a birtokra árverést kért, hogy a vevő ettől a már megvett de nevére át nem irt birtokot megmentse, ezen bekebelezett 300 frtot kifizette s így az egynegyed urbéri telket két áron kellett megvennie Cs. J. körjegyző gondatlansága s hanyagsága miatt, hol kékik a XVIII. t. c. 70 § a b. pontja után járó büntetés?

Mindezek s más helytelen magaviseleto azt eredményezték, miszerint közölaj tárgya, hogy a községek tőle szabadulhatnának; pedig esodálkozásra méltó hogy a marezali képviselő testület, melynek 7-8 intelligens tagja van, hogy az 1871. év XVIII. t. c. 85-91-92-93-94. §-ai értelménél fogva jogaival nem él.

T ü b b e n.

Felhívás. A b. gyarmati részvényház több részvényeinek hozzám intézett felhívása folytán, a részvényházra vonatkozó tulajdonjog bekebelezésének fogamatossítása, a részvényház tartozásának törlesztése, illetőleg kiűzetése, a részvényhátrálékok behajtása és esetleg a részvényház elárnsítása iránt teendő intézkedések véget a közgyűlésnek megtartását B. Gyarmaton a részvényházban f. évi július hó 9-ik napjának délelőtti 10 órájára ezennel kitűzvé, arra az összes részvényeseket meghívom.

B. Gyarmat 1276-ik évi június hó 15-én.

Jeszenszky Danó,
ideigl. elnök.

Hírek.

Vizsgák. A b. gyarmati köz polgári iskolában a lefolyt tanévi vizsgák e következő rendben fognak megtartatni: jul. 1-én délelőtti a rom. kath. és folytatól az ágostai ev. vallásbanból, délután a mőzes vallásbanból. 4-iken délután francia és latin. nyelvtanból. 5-én délelőtti a földrajzból, délután számtan és mértanból. 6-án délelőtti terményrajzból, délután torvaszatból. A vizsgák nyilvánosak, tartamuk alatt a

tanulók ez évi rajzai valamint szépírási s egyéb dolgozatai közszemlőre lesznek kitéve; kezdetők mindenkor d. e. 8 és d. u. 3 óra. Melyekre a t. ez. szülőköt és tanúgyhárhoz lat tisztelettel meghívja az igazgató. — Laugné Hummer Franeziaka engedélyezett leányiskolájában pedig július 17-én lesz a vizsga.

Az első napiparancsra a b. gyarmati tűzoltók tegnap jöttek össze délután 5 órakor a városházi udvarban, hol alkalmuk volt Stern pesti tűzoltó tanár szakértő magyarázatait a tűzoltási eszközökről és egyéb a tűzoltóság körébe vágó tárgyakról hallani.

A b. gyarmati polg. s honvéd lövelde ma d. u. 3 órakor fog ünnepélyesen meggyűttatni.

Ipolyiság m. f. hó 20-án hunyt el aszkóiban Keguly Gyula orvosnövendék, szép reményű fia az ipolyisági kir. ügyésznek. Béke poratra!

Nógrád a ködgyért ingadozik, t. i. ama dicső multra figyelmeztető fölrata a vármegye házának. A fölratota felette álló megyei ezimerrrel együtt már újitják. Vajha való felújulna ama szellem is, mely megyénket akkoriban nagyra és dicsővé tette.

Talált hulla. Nógrád megye Kis-Oroszi községében a Dunából az ottani hajósok által f. é. május 30. egy jól öltözött közép termetű rothadási felbonlásnak indult zsebében talált keresztelő bizonyítvány tanúságként 29 éves Herman J. férfi hullája fogatott ki. A hulla felboncolása végett megjelent Somogyi Zoltán s szbíró és kerületi orvos urak már a felboncolást azou cknál fogva, hogy a koponya és az arez lágy részei, szemekéék, ugy az alsó és felső végtagok lágy részei elrohadvá voltak, nem eszközölhetők, de a koponya esonok épségé és a test egyéb részeinek sértebbsége miatt az erőszakos halálnak semmi nyomára sem akadtak. Több photographiát és névjegyeket valamint ironnal írott, nejtől és anyjától elbueszó sorokat találtak tárczájában.

Ludányban e hó 20-án 50 ház lett áldozata a tűznek.

Folyó hó 20-án este 6 órakor Galsán tűz ütött ki, s az épen szokatlan erővel dühöngő szél rohanó sebességgel terjesztette az emésztő lángot. Egy ház s 22 pajta égett le teljesen, s hogy a falu további és nagyobb veszélytől megmenekül, tulajdonítható a lösoncezi tűzoltó együt buzgalma, mely mentő készítelekivel s 24 tagjával azonnal a baleset színhelyére sietett. Először működött ez alkalommal, de bebizonyította, hogy tevékenysége nem csak a papirusnak van szánva s az emberiséget bársorsában segéni nem hivatasához megfelelőleg ért. Különösen kiemelendő az alparancsnok, Czöbel Károly rendőrkapitány ur, az ki a szó szoros értelmében lángok között állt s buzdította a legénységet. Valamint hálatlanság volu meg nem emlékezni fido Vallovich plébános ur szives vendéglátásáról, melylyel a nagy munkában kifáradtakat megjutalmazá.

A „Magyarország és a Nagyvilág” legújabbban megjelent 25-ik számának tartalma. — Szöveg: † Sand György. — Becavágyból. Elbeszélés (Vérsesi Arnold.) Folyt. — Miksa császár halála. (Er Szenger Ede.) — A fővárosból: Az itthonmaradt asszony. (Pozzó.) — Enid. Királyi idyll. Teunyontól. (Csikássy József.) Folytatás. — A kis grissotto. Elbeszélés. (Sand György.) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képrejtvény. — Szerk. üzenetek. — R a j z o k: † Sand György. — Győztes bosnyákok a csatatéren. — A besnyői zárdá. — A herzegovinai és bosnyák lízadás főbb vezetői. — Tropikus táj Mexicóban. — Miksa császár fogásának és halálának színhelye. — Előfizetni lehet e lapra a kiadóhivatalban Budapesten, Ferencziaktere Athenaeum-épület. Negyedévre 2 frt. 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt. Ajánljuk e lapot a t. olvasó község figyelmébe.

Az „Új idők” című közkezdveltségű hetilap ez évi júliustól kezdve alábbszállítá előfizetési díjait, és ezentul egész évre csak 8 frt, fél évre 4 frt, évnegyedre 2 frt 10 kr. Tanítók, olvasóegyletek, alsóbb rangu hivatalnokok, kávéházak, a tanuló ifjúság és könyvtárosok részére 15% engedmény. A kiadóhivatal igen helyesen járt el, midő az elterjedésre méltó lap díjait alábbszállítá, ez által bizonyára szélesebb olvasókört biztosítván a lapnak, mely az eddigi elegans kiállítás s válogatott tartalom mellett fog ezentul is hetenkint megjelenni s melynek legutóbbi 25-ik száma ismét a következő érdekes tartalmat hozza: „A nő a nemzetgazdaságban” Dr. Stein Lőrinczöl; „Kerülöm az embekeket” (ered. költ.) Udvardy Gézától; „Egy soráldozott története”, Kazaly Imrétől. „Az eltört hegedő” (Ikerangel költ.) Ancun Lajos fordításában; „Két bitnős” (Schlülgel elbeszélése) B. L.; „Roland asszony” (az E. di. a. Rewiew után) F. M. „Rebeka és Albert” (Blumenthal Oszkár humoroszkjo.) Liszka Bélától; „Professor Orlicé” M. B. Mollytól; „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek” A borítékon: Divat-tárcza, Hymen, sakk-rejtvény, képtalány, (hármás jutalommal) szikrák, a szerk. nyílt válasza, vegyesek, hirdetések. Szerkesztői és kiadói hivatala: „Pest, papnövelde utca 3. sz. földszint.

Az „Apollo” című zeneműfolyóirat ötödik kötete legújabbban megjelent hatodik számának tartalma: 1) Gyermekekörben I. Reggel. II. Induló. III. A kis vadászok. IV. Ne haragudjál édes anyám! V. Néniké meséje. VI. Csendes nyári este Kapi Gyulától 2) Pozsonyi emlék, polka-mazurka Nagy Bélától. 3) Tinódy Beastyén énekei 1549-ből, zongorára ártírtá Waehel Aurel. 4) Tréfaságok, polka française Nagy Bélától. 5) Impromptu Feigler Viktortól. A borítékon: Fay Gusztáv, életrajzi vázlat. — A zene történelme Kapi Gyulától, stb. — Az Apollo négy és félévi fennállása alatt egy maga egy egész kis zongora- és dal irodalmat teremtett, mely igen sok becses zeneművet tartalmaz. Különös érdeme az, hogy számos oly hazai

fiatal tehetségnek nyitott tért a működésére, kik e lap nélkül alig nyertek volna buzdítást a működésére, alkalmat műveik kiadására. De elismert novó veterán zeneszerzőnk is támogatták kezdet óta e vállalatot, — és ennek köszönhető, hogy a lap szerkesztője Fellegi Viktor a zeneművészetre nézve nem épen a legkedvezőbb hazai viszoyaink között is azon színvonalon tarthatta fel lapját, melyen az a külföldi bason vállalatokkal is képes volt versenyezni. — Molegon ajánljuk ezen lézagpótló vállalatot a zene község figyelmébe. Az előfizetési ár egész évre 6 frt., félévre 3 frt. A jelen szám 1 frtért külön is megszerezhető. Az előfizetés vidéken legelőszerebbben a postahivataloknál postautalványozás útján eszközölhető, Budán, az „Apollo” kiadóhivatalában viziváros útca 220. sz. n. Minden eddig megjelent szám és kötet ugyanott leszállított áron kapható.

Vegyesek.

(A nők változása.) A krónika a nők változásáról következőket mond: A nők 12-ik évükben először meunnek a mamával a divatárnszóhoz s ott saját izlésök szerint vesznek szalagot. 17-ikben a rövid ruhát föleserélik az uszályal, de azért mégis kis lánykának szeretnek látszani. 18-ikban titokban olvassák Pául de Kock-ot és rendkívül örülnek a éjjeli szoronadának. E fölötti örömlükben még a zongora tanitoba is beleszeretnek. 19-ikben bába meunnek, szenvedélylyel tánczolnak egész a gumókörig és minden egyes tánczosba szerelmesek tudnak leunni. A gyorsütemű keringőt eléje teszi a kimért szabású francziánegyecnek. 20-ikban Eötvös „Karthauzi”-ját olvassák, és midőn valamely könyvet udvarlójuknak, kitől kölcsönkérték, visszaküldik, a lapok közé egy kis jóillatú billet-doux-t csusztatnak. A „posto restante” levélkéért meglítt szobaleányakat küldik a póstára. 21-ikben komolyan beleszeretnek — rendszeren valamely ostoba férfiba, de azért meg egy csókot sem engednek meg neki. Hymen oltáráról álmódoznak. 22-ikben családott szerelmesek lesznek, de gazdag kért által megvigasztaltatják magukat. Elcinte kisú ellenesztőlnek, de a négyes fogamatnak és mahagóni-butornak nem tudnak ellentállani. Férjhez meunnek. 23-ikban férjük kedvét még állhajat sem viselnek. Utaznak vele Olaszországba és őt börtáskával és ugyanynyi dobozzal beérik. A savanyut jobban szeretik a sültnél. 24-ikben nagy házat szeretnek vinni, szeretik a társaságot, gyakran meunnek színházba, hangverseny- és bálókba, és egyáltalán szóralkozás után vágódnak. 25-ikben megkedvelik férjük egyik szellemes barátját, ki költeményeket olvas föl nekik. A költeményekben foglalt apró czölzásokot jól értik, de azt nem árulják el. 26-ikban a kis „Friczi” már egy éves és Ödön — a ház barátja — mindenfélre escesbeeséssel kedveskedik neki, mit a mama mindannyiszor gyöngédkézszerítással köszön meg. 27-ikben a délelőtti órákat a toillettoitukkor előtt töltik, és soha szépségüknek meg legkisebb szírmoeskáját sem vesztetik el, gondos figyelmel fordítanak a divatáru házját és az „Antoinette”-galérra. A nyakkendő színt nagyon válogatják. 28-ikban kacérság által iparkodnak lekötöni imádójukat; féltékenyek a roa és — szépségükre is. Török gyógytarával titkos levelezésbe lépnek. 29-ikben férjük szürke hajszállait kezdik töpetgetni, az ő kedvenc ételét fozetik, megengedik, hogy a vaesorához egy kis bort is igyék, de — csak rut szakácsnót és szobaleányt tartanak. 30-ban „bonne”-t vesznek a kis fiu mellé, és megtanítják francziául parlezni, de midőn hónapban elküldik és ujat fogadnak, mert egy ízben férjük hálófejkeötjét a gouvérnente szobájában találták. 31-ikben nevelő jön a házba. A szerény nevelőket nem kedvelik. 32-ikben sokat ülnek az ablaknál és ha notán virágesokrot kapnak, ennek a tökéletes horvadásig szinto az ablaknál kell diszelegnie 33-ban kevés reunitukat rendeznek, hol megbeszélnek a napi eseményeket. Senkit egy viláért sem rágalmaznak. 34-ikben szorgalmas látogat a templomoknak, nagyon szemérmatosan tudják lesütni szomokiket és a „Miatyánk”-ot könyvből imádkozzák, — de nem gyónnak. 35-ikben a város valamely félreeső részében fekvő, esőndes lakást bérlenek, legzivesebben kert és lugossal. 36-ikban gyermekekük nevelésével foglalkoznak; a harisnya kötésétől többé nem iszonyodnak. 37-ikben minduntalan hangoztatják: Kis Mariakám szakasztott képmása atyjának, mintha csak arczából vágták volna ki! Pedig a fölötti soha senki sem kételkedett. 38-ikban elkísérik Mariakát a tánciskolába, de nem látják szivesen, ha Ödön táncol vele. 39-ikben felszerelt leánykájukkal bálba meunnek és a 3-ik négyest tánczolják. 40-ikben bölesót ringatnak, — nagyamakká lesznek. (P. L.)

Zalamegyében, közel Keszthelyhez fekvő rezli és karmacsai határban, a vidéken nem ismert sáskához hasonló rovar pusztítja a növényzetet. Daczára annak, hogy a járási szolgabíroság közel ezer embert rendelt ki, a rovarok tova terjedését meggátlandó; sáradozásait még ez ideig siker nem korozáta. A több milliórdot magában foglaló rovar serog mindig nagyobb-nagyobb tért foglal el, s nem annyira a kár, melyet okoznak, hanem csapjaik által előidézott éktelen lármajuk, hozza rémültsébe az egyszerű népet. F hó 9-én a keszthelyi gazd. intézeti- és gymnasiumi tanárok megvizsgálván a rémes rovar constantáltak; hogy nem sáska, hanem szökese félekhez tartozik. Tudományos neve: (Odontura denticauda, Fogacsolt farku Tarsza) kevésbé kértékeny. Egy tanár néhány példányt egy dobozban a budapesti egyetemhez küldött, kérvén az illető szaktanárt tudassa velük e rovar tizesesebb leírását.

Felolós szerkesztő: Horváth Danó.

A tolmácsi közbirtokosság tulajdonát képező s a vácsi országút mellett fekvő lókosi koresma, a hozzá tartozandó 5 hold réttel és 6 hold szántófölddel, — ettől külön, Tolmács községében lévő italmérési jog, koresmaépületekkel és kerttel együtt, 1877 évi január 1-ső napjától számítandó három évre haszonbérbe adatik. — Erre vonatkozó írásbeli ajánlatok közbirtokossági megbízott Illés Ödön urhoz küldendőek folyó évi szeptember 1-ig Tolmácsra, utolsó posta Rétság.

Szalmatercsi köszén.

Pajor István bányájából, kapható tetszés szerinti mennyiség, és osztályzati minőségben (40, 35, 30, 25, 20 krajczárjával régi mázsanként) közvetlenül a bányatelepen a bányamestertől; és B.-Gyarmaton Kohn Móricz és Kohn Henrik bizományosoknál.

Árlejtési hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi magyar királyi miniszter 1876. évi május hó 31-én 10435. szám alatt kelt rendelete folytán a B.-Gyarmaton szervezendő polgári iskola újbóli építése négyszögölként 212 frttal számítva 38.976 forint 81 krajczárral előirányozva, és 18,000 forintnyi államsegéllyel engedélyezve lett.

Ezen építmény vállalkozás utján biztositása végett 1876-ik évi július hó 12-én délelőtt 10 órakor B.-Gyarmaton a megyeház kis termében csak írásbeli zárt ajánlatok figyelembe vételével fog bizottsági tárgyalás tartatni, és a beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a jelenlevők előtt nyilvánosan felbontatni.

A tervek, költségvetés, épületi leírás és építési feltételek 1876. évi június hó 16-ik napjától fogva a megyei alispáni irodában megtekinthetők, és ugyanott átvehetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában az előirányzott építési költség után számítandó 5%-töli bánatpénzzel ellátva a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-töli bánatpénznek mellettkelése mellett az építési munkálatok biztositásával felruházott alulirt bizottmányhoz az árlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Kelt B.-Gyarmaton, 1876. évi június hó 13-án.

Madách Károly,
alispán.

Karagyena Mihály,
másod tanfelügyelő.

KERTÉSZ és EISERT

Budapest, Dorottyanterez 2. számházi szeglet.

a t. ez. közhítség figyelembe ajánlják az egyelői rákok létező Dr. Fèvre-féle szikviz önmaga készítéséhez magánzóknak legalkalmasabb

valódi

parisi szikviz-készülékeinek

gyári főraktárát Magyarország részére.

A szikviz, mely kellenes, élős, egészséges, számos esetben orvosilag rendelési itál, máris általános használatba jött. Készülékek fő előnye az, hogy követve a vízben egyes darabhoz mellékelt utasítást, bárki képes kitűnő, mindig friss, a gyökér készületi tisztább és olcsóbb szikvizet készíteni, szemkivétel pedig perzsgőbor, málna-íz, limonádé, s egyéb frissítő itatok előállításához is alkalmasnak.

A készülékek ára:

darabja frt 2 — 4 — 6 — 8 — 10 — 12 — 14 — 16 — 18 — 20

Külön minőségű szerek 1 font súlyú tartaricum és 1 s negyed font súlyú két tartaricum csomagokban csomagolva 2 frttal számítottak.

Írásbeli megbízások utánvétel mellett gyorsan készítenek, háziszállás és csomagdíj díj a gép nagysága szerint 50-75 kr.

Együttel ajánlunk Berlin és Angliában legelőbb gyárakból származó, tisztaságuknál fogva egészségtelen ivóvizet tisztító és javító

vízszűrő készülékeinket,

amelyek 2 frt 50 krajcz 35 frttal tartatnak készletben. Ezeknek rajzokkal ellátott kisméretű ábrákkal és részletes leírásokkal

szolgálnunk.

A b.-gyarmati nyári szinkör igazgatósága részéről közhírré tétetik, hogy mintegy 60 négyszögölként képező gyalult deszkázat kisebb részletekben, továbbá egy kijátszott zongora folyó hó 28-án a szinkör helyiségében tartandó nyilvános árverés útján el fog adatni.

ZÁMPORY ISTVÁN,
szinköri igazgató.